

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računa po širokosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtice, zahvale, poznanice na vabilu po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročena in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uradnika in uprave 11-82.

Volitve v Rusiji

Novi Zelandiij.

DNEVNE VESTI

Papež proti ekstremizmu

Politični položaj je danes v Italiji tako za-
motan, da se zdijo besede velikih mož, ki se
dan za dan oglašajo, da bi spravili politično
življenje zopet v normalen tir, glas vpijočega
puščav. Povzdignili so svoj glas že razni
pesniki, veliki duhovni, ki jih še niso prevzele
politične in strankarske strasti, govoril je «vi-
soki italijanski duh», kakor Sem Benelli same-
ga sebe imenuje. Vstale so viharne polemike,
a čez par dni je postala v sedanji nervoznosti
vsa zadeva že stara; seme, ki ga je vrgel Sem
Benelli sicer polagoma, klijne, a dogodki ga
bodo bržkone prehiteli.

Nit čudnega torej, da se je v teh težkih dneh
oglasil papež, ki sicer tako poredkoma poseže
v politiko. In ravno radi tega je papeževa be-
seda toliko večjega pomena. «Te besede, ki so
plod nepristranskega opazovanja in globo-
kega razmišljanja, ne bodo mogli prezreti niti
možje, ki stojijo na čelu strank, katere nimajo
ravno krščanskega programa,» piše liberalni
«Giornale d'Italia».

Papež je govoril v prvi vrsti katoličanom,
ki se politično cepijo v dve skupini: na eni
strani popolari, na drugi veliko šibkejši kato-
liški nacionalci. Ako je obdobje načelo, da za
sodelovanje pri zlu zadostuje katerisibodi raz-
log javnega blaga, je mislil gotovo tudi na
druge, na ves sedanji režim. Splošno veljavo
ima tudi njegov nasvet onim, ki se hočejo pe-
čati s politikom, naj se prej s primernim študi-
jem pripravijo.

Direktno na popolare, oziroma na strup v
popolarni stranki, ki za sodelovanje s so-
cijalisti, se je pa sv. oče obrnil v onem delu
govora, kjer govori o sodelovanju katoličanov
s socijalisti v drugih državah. Tudi neglede na
različne zgodovinske in verske razmere je vse
drugo — pravi papež — ako kaka stranka so-
deluje s stranko, ki je že na vladi (n. pr. ka-
toliški centur in socijalisti v Nemčiji), kakor
če kaka stranka pomaga drugi, da pride na
vlado (popolari, ki podpirajo unitarce v Italiji).
Morda dela papež to razliko z ozirom na to,
da je odločitev za sodelovanje s stranko, ki je
že na vladi veliko lažja in bolj utemeljena, ker
stranka je izjavila program in se tako da pre-
soditi vrednost stranke. Nasprotno pa niso
načrti stranke, ki se pripravljajo šele na vlado,
še znani. Včerajšnji «Popolo», don Sturzo-
v glasilo, ugovarja papežu, češ da tudi belgijski
katoličani podpirajo socijaliste, da bi jih spravi-
li na vlado. Sicer pa je «Popolo» zelo previden
in se ne spušta v daljše polemiziranje.

Toda papež se je obrnil tudi na desno. Ka-
toliške nacionalce, ki podpirajo fašizem, svari,
da ne ravna v katoliškem duhu, kdor hoče iz-
premeniti nasilstvo v pravi sistem. Papež stoji
torej v sredi in vabi katoličane, ki gredo na
levo in one, ki korakajo v desno smer, naj se
povrnejo na staro srednjo pot. «V resnici je
ežko pri srcu očetu, ko vidi, kako se njegovi
sinovi in dobri katoličani cepijo in bijejo med
seboj.» Papež hoče, da bi se katoličani otresli
ekstremizma in da bi zopet prevzeli vlogo cen-
trumške stranke.

Kako velik vpliv bo imel papežev govor za
nadaljnji razvoj dogodkov v Italiji, je težko
reči. Mnogo pač odvisi od zadržanja don Stur-
za. Ako se bo don Sturzo strogo držal pape-
ževih navodil, je izključena socialistično-popo-
larska kombinacija, o kateri je zelo verjetno,
da bi sicer prevzela oblast po sedanjem re-
žimu.

Iz tržaškega življenja

Sofer s krvavo glavo. Sinoči kmalu po osmi
uri je pošel iskat pomoči v mestno bolnišnico
27letni sofer Josip Calvi, stanujoč v ulici del-
l'Olivetti št. 2. Imel je vso glavo krvavo ter je
bil hudo opraskan po rokah.

Na zdravnikovo vprašanje, kdo ga je tako
obdelal, je ranjenec odgovoril, da je stal malo
prej z avtomobilom, v ulici Giulia. Tedaj se
mu je približalo šest neznanec, ki so se ho-
teli na vsak način peljati v ulico Chiozza. On
je bil sicer pripravljen peljati, toda ne več
kot štiri. To pa ni bilo neznanec po volji. V
jezoti so planili vsi nanj ter ga začeli obdelovati
s pestmi in brcami. Na pomoč mu je pritekel
sofer Mandič, toda tudi ta jih je dobil. Trije
napadalcu so bili aretirani, ostali so pa zbe-
žali.

Prisel pod kolo, potem pa še pod avtomobil.
13letni Fran Murgolo, stanujoč v Rocolu —
Molino a vento št. 2, je imel včeraj res nesre-
čen dan.

Zjutraj je šel po ulici Rossini, kar je pridrvel
kolesar ter ga podrl. Komaj je pa vstal ves po-
tolčen, že je pridrvel avtomobil ter ga zopet
podrl. Nesrečnega dečka so prepeljali v mest-
no bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti par
tednov.

Težka nesreča v ulici Coroneo. V ulici Co-
roneo, in sicer v novi sodnijski palači, ki pa
še ni dogotovljena, se je zgodila včeraj popo-
ldne nesreča, ki bi imela kmalu težke posled-
dice.

Dva Tržičana, Listuzzi Silvan, star 36 let, in
Zitti Angelo, star 23 let, sta delala v nekem
zaprtim prostoru, kjer je defoval motor na
bencin. Iz tega prostora pa bi ne bila prišla
več živa, če bi ju ne rešili tovariši. Tam se je
namreč nabral plin ter onesvestil oba delavca.
Prepeljali so ju v mestno bolnišnico. Njuno sta-
nje je opasno.

Nesreča. 13letna Pečar Antonija, stanujoča
v ulici del Pozzo št. 12, je padla včeraj popo-
ldne pri Sv. Jakobu s steklenico v roki ter se
hudo porezala na roki. Prvo pomoč je dobila
v mestni bolnišnici.

Tatovi v stanovanju. Zasebnica Ariga Bar-
gognolo je postavila včeraj svoje stanovanje v
ulici Antonio Canova par minut brez nadzor-
stva. To pa je popolnoma zadostovalo nezna-
nim zlikovcem, da so vdrli in bivališče ter si
izbrali tri zlate zapestnice v vrednosti 300 lir.

Ista usoda je doletela Marijana Castra,
stanujočega v ulici S. Giusto. Njemu so pokra-
dili tatovi iz stanovanja razno srebrno posodo
v vrednosti 1000 lir.

Vesti z Goriškega

Himen. Danes se poroči, potem ko se je v
torek zvečer med prijatelji in znanci dostojno
poslovil od «tega ledih stanja», g. Avgust Koz-
man z gdnco Irma Žagar iz ugledne žagarjeve
rodbine na Zači. Milademu paru naše priščne
čestitke in obilo sreče!

Telovadni nastop v Mirnu. V nedeljo se je
vršil na lepem in jako okusno ozaljšanem pro-
storu «Čevljarske zadruge» v Mirnu telovadni
nastop, katerega je priredilo tamkajšnje izo-
braževalno društvo. Nastopa seje udeležilo
227 telovadcev in telovadk in sicer 93 odrasli-
lih telovadcev in 64 odraslih telovadk, 39 čla-

Iz organizacije pol. društva „Edinost“ v Trstu

Naša politična organizacija pripravlja gra-
divo za obširno spomeniko, ki se ima poslati mi-
nistr. predsedniku Mussoliniju, glede vseh pri-
ložb z ozirom na krivice, ki jih je utrpelo naše
judstvo v zadnjih letih na narodnem, šolskem,
gospodarskem in kulturnem polju.

Pozivljamo raditaga, da nam vsi oni, ki
imajo gradivo in tudi tako v posameznih osebn-
nih in zasebnih zadevah, da nam isto dolo-
čijo do 30. t. m. v pisarno političnega društva
«Edinost» v Trstu, via S. Francesco, 20/l.

Prijave naj bodo strogo objektivne, brez
vsake primesi nedokazljivih dejstev; v sploš-
nem interesu je torej, da se vsi odzovejo.

Tajništvo političnega društva «Edinost»
v Trstu.

Nekaj za naše kmetovalce! Sedaj so v teku
pogajanja za nakup 20 brejih junic rujave švi-
carske pasme, od katerih je določenih 10 za
živinorejce na banjski planoti, 10 pa za ožjo
goriško okolico. Ob tej priliki se nakupi tudi
šest bikov rujave švicarske pasme za najpo-
trebnejše spuševalne postaje. Tekom letoš-
nje jeseni se predvideva še nabava 20 bikov
rujave švicarske pasme in 25 bikov belanske
pasma za planinsko govedorejsko osmenje.
Kdor bi želel imeti kakšnega od teh bikov, naj
se zgleda pri živinorejcem podnadzorništva v
Gorici do 15. septembra t. l. Oddajna cena
plemenjakov, ki stanejo na lico mesta približ-
no po 4000 lir glava, se bo gibala med 2400 in
2800 lirami, ker prevzame pokrajinska uprava
razen prevoznih, potnih in carinskih stroškov
tudi 30% izvirne cene na svoj račun.

Nalezljive bolezni v Trstu. Do 30. avgusta
do 6. septembra je bilo prijavljenih: difterija 5,
škrlatica 28, legar 6, ošpice 2, paratifus 7 sku-
čajev.

Umrli so na škrlatici 3, legarju 1.

Akademsko fer. društvo «Istra» v Pazinu
sada v Opatiji. Pozivljajo se člani da u što
večem broju prisustvuju redoviti glavnoj
skupštini, koja će se održavati u Opatiji, u
nedjelju dne 28. septembra u 10 sati prijepo-
dne sa slijedećim dnevnim redom:

1) Pozdrav predsjednika. 2) Čitanje i odo-
brenje zapisnika zadnje glavne skupštine. 3)
Izveštaj tajnika. 4) Izveštaj blagajnika. 5)
Izveštaj revizora i apsolutorij starome odbo-
ru. 6) Izbor novog odbora. 7) Čitanje i prihvat
pravilnika za ferijalne izlete. 8) Čitanje i pro-
mjena društvenih pravila. 9) Imenovanje po-
casnih članova. 10) Eventualija. — Odbor.

Pevsko društvo «Mirja» ima noć ob 20.30
uri skupno pevsko vajo mešanega zbora. —
Odbor.

Ak. fer. dr. Balkan. Danes ob 18. se vrši se-
stanek razsodišča. — Predsednik.

Slov. akad. dr. Balkan. V petek t. j. 19. t.
m. ob 20 h se vrši redni jesenski občni zbor.
Kraj in devni red se objavi prihodnjič. —
Odbor.

M. D. S. — Trst. Jutri, v soboto, redna vaja
ženske in moške hazene.

S. K. Jadran. Vabljeni so vsi člani S. K. «Ja-
dran» Herpelje-Kozina danes v petek ob 8.
zvečer k sestanku pri Rudolfu. — Predsednik.

— V nedeljo dne 14. t. m. ob 2. pop. ima S.
K. Jadran Herpelje-Kozina trenažo med prvo
in drugo četo. Naprošajo se vsi člani, da se
točno udeležijo in če je le mogoče v sportni
opremi. — Predsednik.

nov moškega naraščaja in 31 članic ženskega
naraščaja.

Razen domačega dr., ki je postavilo 36 te-
lovadcev in telovadk in 42 članov in članic
naraščaja, so nastopili še Idrja s 23 telovadci
in telovadkami, Crnice s 18 telovadci, istotako
Batuje, Dornberg s 42 telovadci in telovadka-
mi, Rihemberk s 10 telovadkami, istotako Go-
rica Bilje pa s 16 člani moškega in 12 ženskega
naraščaja.

Nastop je pričel z rajalnim pohodom telo-
vadcev, ki ni izpadel ravno prav dobro, ker
niso nekateri člani v sredini pohoda vedeli za
smer, po kateri bi morali iti. Sicer pa so take
vrste rajalni pohodi že davno izginili iz spo-
redov telovadnih nastopov in tudi na nedelj-
skem nastopu bi bil pohod lahko izostal, ker
je sila dolgočasen.

Ravno tako niso bile bogve kako posrečene
proste vaje telovadcev, posebno drugi odstavek
vaje se je docela ponesrečil. Mnogo bolje
so izpadle proste vaje telovadk, naravnost do-
bri so bili mali, to je moški naraščaj, ki je
predvedel ravno iste vaje kakor odrasli člani,
ki naj si jih vzamejo za vzgled, z neverjetno
preciznostjo gibov in eksaktnostjo kretenj. Žal,
da je bila pri vseh vajah vedno ena in ista
glasba. Nastop ženskega naraščaja je radi svo-
je neznatnosti ni vzbudil nikakega zanimanja
in tudi ni nudil nič posebnega; izpadel bi mor-
da mnogo lepše, ako bi imele deklice na
obročkih ne bele, ampak pisano-pestre okras-
ke. Po prostih vajah so sledile vaje na orodju,
na katerem so izvajali člani poljubne vaje. Pri
teh vajah je imelo občinstvo priliko videti ne-
kaj prav dobrih telovadcev. Nastop je zaklju-
čilo defiliranje vseh članov članic in naraščaja
na telovadišču.

Pri tekmi, ki je vsebovala lahko-atletične
vaje, je dosegel mirenški odsek I. batujski II.
in idrijski III. mesto. Od posameznikov je od-
nesel I. mesto Klanci Leopold, član Slov.
izobr. društva v Mirnu.

Pri prireditvi je prisostvoval ves policijski
aparati s komisarjem Diazem na čelu, med celo
prireditvijo ni pa prišlo niti do najmanjšega
incidenta, čeravno je bilo okrog 2000 ljudi.

Vipavska polješka. Okoli vipavske polje-
ške, ki se tudi drugače imenuje vipavska želez-
nica, so se razpletle v našem ljudstvu že cele
legende. Koliko je v njih legendarnega in ko-
liko resničnega, je težko ugotoviti, toda v to-
rek se je odigral na tej takozvani železnici do-
godek, kakor bi si ga ne mogla izmisliti niti
najbistrejša glava z najbujnejšo fantazijo.

Razen osebnih vagonov vlačijo vipavska s
seboj vedno tudi nekaj tovarnih vagonov, v
kolikor ji pač to njene sile dopuščajo. V torek
zvečer je prispel vlak iz Gorice v Ajdovščino
ob 9.30 zvečer, seveda z običajno zamudo. Na
kolodvoru v Ajdovščini je pričakoval vlak
nekaj sorodnikov in znancev potnikov in ve-
liki je bilo njihovo začudenje, ko so videli pri-
sopihati vlak brez osebnih vagonov. Na začu-
dena vprašanja navzočih so se končno stroje-
vodja in sprevodnik spomnili, da so pozabili
osebne vagonne s potniki na postaji Sv. Križ-
Cesta. Odpregli so naglo stroji, ki se je nato
podal v Sv. Križ po izgubljene in pozabljene
ovčice. Polješka si je s tem spletla nov lovor-
jev venec.

«Srečni Manj». Znani goriški demarni zavod
«Monte di Pieta» je dobil zavidanja vredno
tombo, bil je namreč srečni lastnik srečke
državne loterije, ki je bila to dni izpisana. Do-
bitnik znaša 1.000.000 lir. Ker je «Mont» zelo
bogast in dobro situiran demarni zavod, se ne-
hoté spominjamo na znan narodni pregovor,
katerega na tem mestu ne moremo tu citirati,
na katerega pa se lahko vsakdo sam zmali.

Irma Žagar

Avgust Kozman

danes poročena

Žaga. 12. septembra 1924. Gorica.

Poslano*)

Podpisani se javno zahvaljujem zavarovalni
družbi «Assicurazioni Generali» v Trstu za
točno in vestno izplačilo zavarovalne police
mojega pokojnega sina, ki je bil zavarovan
šele leto dni.

7 Za članke pod tem naslovom odgovarja ude-
ležitelj in toliko kolikor mu zakon velja.

LEPA POLT

ima vedno svojo veliko privlačnost. Na-
sprotno pa je grda koža, pokvarjena vsled
bul, peg, madežev in t. d. nekaj odbijajo-
čega. ANTIFELIDON VODA, ki jo iz-
deluje lekarna «Alla Madonna della Sa-
lute», Trst, Campo S. Giacomo, odpravi
vse te napake v najkrajšem času. Naprodaj
je v vseh lekarnah.

Affineria Metalli Preziosi

družba z om. j. (29)

Trst - Via Artisti 9 - Trst

Izvršuje preizkušnje vsake vrste
Posebno ugodni pogoji za pre-
gledovanje mleka.

Zlato, srebro, krone,
platin, zobovle

kupuje

Zlatarna Albert Povh
Trst, Via Mazzini 46 (25)

JETIKA

Izdelek, ki je napravljen na podlagi
kreozota, ki ne peče, ni zoprni, ki ne škoduje
želodcu in ki je uporaben proti pljučni-
nici in jetiki, bi moral veljati za idealno
zdravilo. To pa je «Creofosfolactol», ki ga
izdeluje lekarna «Alla Madonna della Sa-
lute», Trst, Campo S. Giacomo. «Creo-
fosfolactol» da ono moč, ki je potrebna za
kljubovanje boleznim. Z njim zavžije orva-
nizem one snovi, ki pospešujejo ozdrav-
ljenje. «Creofosfolactol» se dobiva v vseh
lekarnah.

Mali oglasi

UREDNIK išče zračno in svetlo sobo (s hrano)
pri mirni družini v bližini tiskarne Edinost.
Ponudbe na upravnishvo pod «Mir». 1140

4 SODI po 6 hl, iz hrastovega lesa, se pro-
dajo Via Giulia 45, gostilna «Alla fiducia». 1150

HISNA, ki zna dobro kuhati, z dobrimi spr-
čevali, se išče za takoj. Corso 33/l. 1151

SKLADIŠČE oglja in drv se proda, Via Giu-
seppe Vidali (ex Scorzeria). Posredovalci
izklučeni. 1152

ISČEM stanovanje, ali samo sobo. Naslov pri
upravnishvu. 1146

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče.
Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba.
Govori slovensko. Tajnost zjamčena. Sla-
vec. Via Giulia 29. 968

BABICA, izkušena, sprejema noseče na dom.
Via Chiozza 50, prtiličje. 1142

AVTOMOBILSKA PROGA

Trst - Bazovica - Padriče - Trebče

OB DELAVNIKI: Iz P. Oberdan ob 12— in 18-15

Iz Trebič ob 6-15 in 13-15

OB PRAZNIKI: Iz P. Oberdan ob 12— in 14-30

Iz Trebič ob 7— in 13-15

NB. Ob delavnikih edina cena L 3.—.

Podjetje ROMOLO BRURELLI.

Ne delate prav

ako greste v lekarno in vprašate samo «čokoladni bonbon proti
glistam». — Vprašati morate «čokoladni bonbon «ARRIBA», ka-
terega dobite v vsaki lekarni.

Prodaja se v zelenih zavitkih in stane eno liro.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da
je naš predragi

JOŽEF PERTOT

v 61. letu svoje starosti, po kratki in mačni bolezni dne 10. t. m. preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v petek, 12. t. m. ob 5. uri

PROSEK, 11. septembra 1924.

Družine: Pertot, Ipavec, Sosič.

Naznanjamo tužnim srcem prijateljem in znancem, da nam je draga

Uršula Pahor

danes nenadoma preminula.

Drago pokojnico sprejemo k večnemu počitku v soboto ob 17. uri iz
Škedenja št. 6 na domače pokopališče.

Miloš, sin, Frančiška, snaha, Antonija Bjeker, sestra,
vnuki in ostali sorodniki.

ŠKEDENJ, 11. septembra 1924.

Brez posebnega obvestila.

Za vse dokaze in izraze sočutja o priliki smrti najine ljubljene matere

JOSIPINE GABRŠČEK

udeležencem pogrebne sprejema v Gorici in v Solkanu, darovalcem ven-
cev in šopkov, kar nama je bilo v tolažbo v tej prebriski izgubi, izrekamo
tem potom najino presčno zahvalo.

GORICA, 10. septembra 1924.

Žalujoča sinova:

Andrej Gabršček in
Dr. Fran Gabršček.

Lina Dekleva naznanja v svojem in v imenu svojih otrok Božene,
Dragice in Dušana, da je danes zjutraj po dolgi in mučni bolezni izdihnila
svojo blago dušo naše dobra mamica, stara mamica, sestra, teta in svakinja, gospa

JERICA DEKLEVA

Nepozabno sprejemo na zadnji poti v petek 12. sept. t. l. ob 17.30 uri.

POSTOJNA, dne 11. septembra 1924.

Brez posebnega obvestila

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: TRST, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača).

Podružnice: ABBAZIA — FIUME — MILANO — ZARA.

Eskomptira trgovske menice. Daje predujme
na blago, vrednostne papirje.

Jamči italijanske kredite v Jugoslaviji in jugoslovenske kredite
v Italiji ter eskomptira tozadavne akcepte.

Otvorja akreditivne za nakup blaga. Inkasira menice in račune. Kupuje in prodaja dinarje in druge
valute. Izvršuje nakazila v dinarjih na vseh trgih Jugoslavije.

Sprejema vloge v Lirah in Dinarjih ter jih obrestuje po dogovoru. — Sprejema
vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje po 4 % neto.